

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Śliwiński /spr./

Sędziowie SSO Hanna Bartkowiak

SSR del. do SO Arkadiusz Rybarczyk

Protokolant: aplik. radc. M. K.

przy udziale D. M. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2015 roku

sprawy **M. G. oraz na podstawie art. 435 kpk M. W.**

oskarżonych z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. z dnia 8.12.2014 r. sygn. akt III K 554/14

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób iż podstawą prawną orzeczonych dozorów w pkt. 4 i 8 czyni § 1 art. 73 kk.
2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.
3. Zwalnia oskarżonych o zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę za II instancję.

A. R. D. H. B.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. w Wydziale III Karnym w sprawie o sygn. akt III K 554/14 uznał oskarżonych:

1. **M. G.** za winnego tego, że:

- w dniu 21 listopada 2008 roku w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...)z siedzibą w L.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 20.000 zł w ten sposób, że mając świadomość, iż jest to okoliczność o istotnym znaczeniu dla uzyskania pożyczki w w/w kwocie, składając wniosek o przyznanie pożyczki pieniężnej, przedłożył podrobione zaświadczenie o swoim zatrudnieniu w firmie (...)z siedzibą w P.przy ul (...), wprowadzając tym samym pracownika III Oddziału pokrzywdzonej instytucji przy ul. (...)w P.w błąd co do autentyczności danych zawartych w przedłożonym zaświadczeniu o zatrudnieniu i zarobkach oraz możliwości i rzeczywistego zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy pożyczki numer (...),

- w dniu 6 listopada 2008 roku w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...) z siedzibą w P.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 20.000 zł w ten sposób, że mając świadomość, iż jest to okoliczność o istotnym znaczeniu dla uzyskania pożyczki w w/w kwocie, składając wniosek o przyznanie pożyczki pieniężnej, przedłożył podrobione zaświadczenie o swoim zatrudnieniu w firmie (...)z siedzibą w

P.przy ul. (...), wprowadzając tym samym pracownika Punktu Kasowego (...)pokrzywdzonej instytucji przy ul. (...)w P.w błąd co do autentyczności danych zawartych w przedłożonym zaświadczeniu o zatrudnieniu i zarobkach oraz możliwości i rzeczywistego zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy pożyczki numer (...),

tj. ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 72 § 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby;

2. **M. W.**za winnego tego, że w dniu 22 stycznia 2009 roku w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...)z siedzibą w L.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym w postaci pieniędzy w kwocie 10.000 zł w ten sposób, że mając świadomość, iż jest to okoliczność o istotnym znaczeniu dla uzyskania pożyczki w w/w kwocie, składając wniosek o przyznanie pożyczki pieniężnej, przedłożył podrobione zaświadczenie o swoim zatrudnieniu w firmie (...)z siedzibą w K.przy os. (...), wprowadzając tym samym pracownika (...) pokrzywdzonej instytucji przy ul. (...)w P.w błąd co do autentyczności danych zawartych w przedłożonym zaświadczeniu o zatrudnieniu i zarobkach oraz o możliwości i rzeczywistego zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy,

tj. występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 4 lat próby.

Ponadto na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązano oskarżonego M. G. w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz:

- (...)z siedzibą w L.kwoty 20.000 złotych,

- (...)z siedzibą w P.kwoty 20.000 złotych,

natomiast oskarżonego M. W.zobowiązano do naprawienia w terminie 1 roku i 4 miesięcy uprawomocnienia się wyroku szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz (...)z siedzibą w L.kwoty 10.000 złotych.

Nadto na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddano każdego z oskarżonych w okresie próby pod dozór kuratora sądowego.

Na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci dokumentacji kredytowej przechowywanej na k. 59, 60 i 77, zarządzając pozostawienie w aktach sprawy.

Na podstawie art. 624 § 1 k.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (t.j.: Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z późn. zm.) zwolniono oskarżonych od kosztów sądowych i nie wymierzono im opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Rejonowy P. w P., który na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego M. G., zarzucając mu w oparciu o art. 428 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego M. G. kary 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat wraz z oddaniem go pod dozór kuratora oraz zobowiązaniem oskarżonego do naprawienia wyrządzonej popełnionym przez niego przestępstwem, podczas gdy ocena dokonana na podstawie kryteriów wskazanych w art. 43 k.k. i art. 69 § 1 k.k., a przede wszystkim uwzględniająca wcześniejszą karalność oskarżonego M. G. za przestępstwa przeciwko mieniu, stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów, stopień zawinienia sprawcy, a także cele zapobiegawcze prowadzić musi do wniosku, iż jedynie orzeczenie kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania na okres próby, a także zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody realizować będzie ustawowe kryteria wymiaru kary oraz stanowić będzie dla oskarżonego sprawiedliwą i konsekwentną odpłatę za popełnione przez niego przestępstwa. W konkluzji apelacji wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego M. G. kary 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz zobowiązanie go do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratura okazała się niezasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo i skrupulatnie przeprowadził postępowanie dowodowe, a następnie poprawnie ocenił tak zgromadzony materiał dowodowy i na tej podstawie dokonał trafnych ustaleń faktycznych. Tok rozumowania oraz wnioski płynące z analizy dowodów zostały szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które w pełni odpowiadało wymogom procesowym określonym w art. 424 k.p.k., umożliwiając kontrolę instancyjną.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga fakt, iż podstawą apelacji w przedmiocie kary może być tylko zarzut jej rażącej niewspółmierności. Taki też zarzut zawarł w swej apelacji Prokurator Rejonowy P. w P.. Tymczasem o „rażącej niewspółmierności kary” w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. nie można mówić w sytuacji, gdy Sąd wymierzając karę, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, czyli wówczas, kiedy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego ustawową, wynikającą z reguł zawartych w art. 53 § 1 k.k., zasadę sądowego wymiaru kary, nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się utrzymać w kontekście wymagań wynikających z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary.

Ponadto należy zaznaczyć, iż niewspółmierność kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należyte całego bezprawia popełnionych czynów i nie spełnia celów kary. Należy mieć na uwadze, że nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę, co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczą, że kara wymierzona jawi się jako kara rażąco niewspółmierna, a więc nie dająca się zaakceptować.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, Sąd Okręgowy pozytywnie ocenia orzeczoną wobec oskarżonego M. G. karę. Zdaniem Sądu Okręgowego stanowi ona sankcję sprawiedliwą, w pełni odpowiadającą dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 53 k.k. oraz kryteriom wskazanym w art. 69 § 1 k.k. W opinii Sądu Okręgowego Sąd I instancji, orzekając o karze wobec oskarżonego M. G., nie przekroczył w żaden sposób zasad wyrażonych w cytowanych artykułach, tak by można było mówić o rażącej niewspółmierności, to jest niewspółmierności w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., II KRn 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18). Przeciwnie, Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę sprawiedliwie, nie przekraczając granic przewidzianych przez ustawę, dostosował dolegliwość do stopnia winy, uwzględnił stopień społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa, wziął pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ta ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Nie można zatem podzielić opinii skarżącego, iż Sąd I instancji, kierując się kryteriami, które nie wynikają z art. 69 § 1 k.k., skazał oskarżonego na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby, podczas gdy prawidłowa analiza właściwości i warunków osobistych oskarżonego, a zwłaszcza dotychczasowego sposobu życia, nie pozwalała na skonstruowanie względem oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Sąd Okręgowy przychyła się natomiast do poglądu Sądu I instancji, iż kara wymierzona w stosunku do oskarżonego M. G. została prawidłowo wyważona i stanowi sprawiedliwą odpłatę za czyn oskarżonego. W toku rozważań w świetle dyrektywy z art. 53 § 1 i 2 k.k. oraz art. 115 § 2 k.k. kwestii wymiaru kary Sąd I instancji jako okoliczności obciążające słusznie przyjął dotychczasową karalność oskarżonego, popełnienie przestępstw w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz godzenie w cudze mienie, natomiast jako okoliczności na korzyść oskarżonego – fakt, iż oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czyni, złożył wyjaśnienia i zadeklarował wolę naprawienia szkody. Sąd I instancji zasadnie uwzględnił takie okoliczności jak fakt, iż oskarżony M. G. popełnił przestępstwo stanowiące przedmiot niniejszej sprawy w 2008 roku, kiedy to miał problemy osobiste skutkujące nadużywaniem alkoholu, a także fakt, iż od tego czasu w odniesieniu do osoby oskarżonego nastąpiły pozytywne zmiany – prowadzi on ustabilizowany styl życia, jest zarejestrowany w PUP jako bezrobotny, a przy tym podejmuje prace dorywcze, by utrzymać rodzinę, czy też fakt, że w toku postępowania oskarżony przyznał się do winy i wyraził chęć naprawienia szkody. Zakreślone powyżej postępujące korzystne zmiany w odniesieniu do postawy społecznej oskarżonego z

całą pewnością dają podstawę do stwierdzenia, że w odniesieniu do oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna. Takie stwierdzenie bez wątplenia stanowi podstawę do tego, aby tak ukształtować dolegliwość karną, by mogła ona efektywnie oddziaływać na oskarżonego i doprowadzić go do wdrożenia do przestrzegania porządku prawnego, co uczynił Sąd I instancji w niniejszej sprawie.

W świetle powyższych argumentów w opinii Sądu Okręgowego Sąd I instancji doszedł do znajdującego uzasadnienie wniosku, iż oskarżony M. G. nie jest osobą na tyle zdemoralizowaną, by niezbędna była jego izolacja więzienna, stąd też należało na niego oddziaływać przede wszystkim środkami o charakterze wolnościowym. Sąd Okręgowy przychylił się zatem do podjętego przez Sąd I instancji rozstrzygnięcia, aby wobec oskarżonego zastosować dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności na 5 lat tytułem próby.

W opinii Sądu Okręgowego nie można również podzielić zarzutu skarżącego o nietrafnym skorzystaniu wobec oskarżonego z dobrodziejstwa instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności ze względu na jego uprzednią karalność i nagminne naruszanie obowiązującego porządku prawnego.

Należy zwrócić uwagę na to, iż w chwili popełnienia czynu stanowiącego przedmiot postępowania w niniejszej sprawie oskarżony M. G. był już co prawda uprzednio karany przez polski wymiar sprawiedliwości, jednakże za przestępstwa niepodobne, natomiast późniejszy wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 21 sierpnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt III K 139/12, w którym uznano oskarżonego za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i z art. 270 § 1 k.k. 2 w zw. z art. 11 § 2 k.k., dotyczył czynów popełnionych równocześnie z czynem stanowiącym przedmiot niniejszego postępowania.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż w odniesieniu do oskarżonego M. G. jego dotychczasowa postawa i sposób życia bez wątpliwości wskazują na to, że istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość, a cele kary zarówno w zakresie prewencji indywidualnej (rozumianej jako konieczność osiągnięcia celów zapobiegawczych i wychowawczych kary w stosunku do skazanego), jak i prewencji ogólnej (pojmowanej jako potrzeba kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa) – pomimo warunkowego zawieszenia jej wykonania – zostaną osiągnięte.

W opinii Sądu Okręgowego dodatkowym argumentem na potwierdzenie słuszności podjętego przez Sąd I instancji rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest zastosowanie wobec oskarżonego M. G. środka probacyjnego w postaci dozoru kuratora sądowego, co pozwoli na weryfikację trafności przyjętej wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Wobec powyższych rozważań stwierdzić należy, iż wyrok Sądu I instancji nie wymagał co do zasady żadnej korekty ze strony Sądu Okręgowego, za wyjątkiem rozstrzygnięcia w przedmiocie zastosowania wobec oskarżonego M. G. dozoru kuratora sądowego. W tym zakresie należało bowiem stwierdzić naruszenie prawa materialnego poprzez wskazanie przez Sąd I instancji błędnej podstawy prawnej rozstrzygnięcia w przedmiocie zastosowania w/w środka probacyjnego. Sąd I instancji omyłkowo wskazał bowiem art. 73 § 2 k.k. zamiast art. 73 § 1 k.k., co sygnalizował już sam Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku zapadłego w I instancji.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., uwzględniając treść art. 435 k.p.k., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż podstawą prawną orzeczonych dozorów – zarówno wobec oskarżonego M. G., jak i oskarżonego M. W. – uczynił § 1 art. 73 k.k. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j.: Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z późn. zm.) zwalniając oskarżonych od kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, w tym od opłaty za II instancję, albowiem przemawiają za tym względy słuszności.

/A. R./	/D. Ś./	/ H. B./
---------	---------	----------